

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Az új bortörvény hatásáról.

A „Tapolczai Lapok“ mult száma vezércikk helyén hozta az új bortörvénynek azon rendelkezéseit, amelyek a must cukrozása felől szólnak. Mint-hogy ezen új bortörvénynek üdvös hatását már ez idén alkalmunk lesz tapasztalni, alkalmoszerűnek tartom, hogy rávilágítsak azon körülményekre, melyek reánk, e vidékbeli bortermelőkre előnyösek lesznek.

Darányi Ignác ő nagyméltósága mikor az új bortörvényt alkotmányos tárgyalás alá bocsátotta, kifejezetten reá utalt, hogy ezen törvényt kizárólag a hegyi borok védelmére szánta. Ez a szellem lengi át az egész bortörvényt, és ennek folyománya a tilos cukrozás, bár indokolt esetben kérhet úgy a termelő, mint a kereskedő mustjának megcukrozására engedélyt. De hogy a törvény kijátszható ne legyen, a cukrozási engedély megadása oly körülményes, hogy azt bajosan veheti bárki igénybe. Ezen szigorú rendelkezés azt célozza, hogy szűnjék meg valahára azon telepítési láz, mely az ország legjobb buzatermő földjeiből is szőlőt csinált. Persze, ha az ily helyen termelt bort akadálytalanul meglehetően tetszés szerint cukrozni, akkor a nehéz hegyi bor értékesítésének már az útja el volt vágva.

A mi vidékünknek tehát első sorban szolgálja érdekét az új törvény. A mi hegyi mustjainknak előbb sem

kellett a cukor, mert dús cukortartalommal bírnak. Az ideai rossz bortermés következménye lesz, hogy boraink mindinkább nagyobb keresletnek fognak örvendeni. Hivatva van a mi kitűnő borunk, a maga természetes valóságában a sok mezei és hegyi lőrét, mit olesóságáért vásárolnak, tartóssá és tartalmassá tenni. Hogy ez már az idén így leend, azt több okból lehet következtetni.

Köztudomásu, hogy hazánkban ez idén igen kevés bor lesz beszüretelve. Ennek oka részben a peronosporának óriási mértékben való föllépésében, a homokokon és az északi borvidékeken, ugyancsak a lisztharmat nagy pusztításaiban, sok jég kárban és a rossz virágzásban rejlik. A mi vidékünk hála Istennek mindezekről megkímélve maradt. Általánosságban közepes bortermést várhatunk. A jól informált kereskedelem erről már tudomással bír és igyekszik még a jelenlegi olcsóbb áron magának nagyobb mennyiségeket biztosítani. Előrelátható, hogy a borárok már a jövő hetekben és a szüret alatt folyton emelkedni fognak. Annyi mindenesetre biztos, hogy ezidei bortermésünk elhelyezése, a fokozott kereslet mellett könnyen fog menni; sőt kinek mult évi bora van, szintén könnyen fog jobb áron vevőt találni. Nincs szükség az arra, hogy az eladást elhamarkodjuk, mert szükség lesz az idén a mi jó, egészséges borainkra, ha majd

az ideai sok gyenge beteg bort élvezhetővé akarják tenni.

Ha végig olvassuk a bortörvény rendelkezéseit, akkor tapasztalni fogjuk, hogy a cukrozás a törvény szigorú betartása és kellő ellenőrzés mellett ugyyszólván lehetetlen lesz, mert ki fog fejlődni az a gyakorlat, hogy borvevőnek első kérdése leend, hogy a vételre bocsátott bor „valódi“, „természetes“-e? Erre pedig az eladónak felelni kell. Már pedig a cukrozott bort valódi, természetes borknak, nem szabad a törvény értelmében eladni. Most már melyik lelkiismeretes és tisztességes gazda vagy kereskedő teszi ki magát annak, hogy ne felelhesse bátran és büszkén, hogy bora természetes, valódi. De ha hazudna és a vevő gyanut fog, akkor bármikor meg is győződhetik arról, hogy az eladó cukrozta-e a borát. Ha pedig ezt tette és mégis valódi gyanánt akarta eladni, akkor büntetendő cselekményt követett el, már csak könnyelmű vagy kapzsi ember képes haszonért becsületet odadobni.

Merem mondani, hogy önértetes ember nem is gondol arra, hogy borát cukrozza, oly annyira megnehezíti ezt az új törvény. Először engedélyért kell folyamodni a vincellériskolához, megnevezni a helyet hol termelt a must mit javítani akar és ebből mintát kell adni. A vincellériskolának a törvény szellemében mindenekelőtt azt a körülményt kell alaposan mérlegelnie,

T Á R C A.

Cigányokról.

— Tanulmány. —
Írta: Vörös György.

12. folytatás.

Szólottam már több ízben arról, hogy milyen babonás a cigány. Minden tettében a misticizmus, a titokzatosság vezet. A jó és rossz szellemek egész gárdájával tart fenn összeköttetést életének különböző szakáiban, tetteinek különböző voltában.

Hogy a cigányt végig kísérhessük a babonák sorozatain, kezdjük a cigány születésénél, annak is a legelején.

Mikor a cigányleány a házasság előtt áll s vagy egy hét választja már csak el a házasságtól, illetve a ferjhezmeneteltől, — már értem a cigányházasságtól, mit a vajda előtt kötnek meg — jegyesével éjnek idején a közelükben lévő vízhez, tó- vagy pocsolyához megy és a vizek istenének áldoz — hogy termékeny anya legyen — két szálgertyát éget el. Ha a szél a gertyát eloltja, ez rossz jel; a jegyespár ekkor a föld terméséből valamit, almát, gyümölcsöt, stb. nem ritkán azonban tojást s több efélet dob a vízbe engesztelésül. A legnagyobb csapásnak veszi a cigány, ha az újra meggyújtott gertya ismét elaludnék; jele lenne ez an-

nak, hogy a vizek szelleme a „Kivasi“ a kötetendő házasságot gyermekkel nem áldja meg; ez a cigánynál házasságbontó ok; az ilyen házasság rendszerint a kezdetnél marad csak; — a mátka-párok visszalépnek.

A házasság után jöven az anyaság, amely szintén babonával telt.

A „boldog állapotú“ cigánynő, hogy könnyen mehessen, illetve eshessen keresztül az anyaság fájdalmain, — teremtést megközelítő isteni tényen — a szülésen; rendszeren egy növénygyökeret, az ugynevezett „Kosbor“ gyökeret viseli meztelen testén.

Ettől a növénygyökértől várja a cigánynő fájdalmainak csökkenését; az egész processusnak gyors lefolyását.

Ha a szülés nem lenne sima lefolyásu, a vajdó cigánynő testére holmi amulet-féle dolgokat aggatnak, amelyeket a cigánynép természetfeletti erővel áldott.

Mikor a cigányanya a gyermeknek életet adott, az új jövevényt — miként a cigány az újszülöttet mondja — az egész család, a törzs, korusban hangos kiabálással fogadja. Megjelennek a jósnők, a vén banyák különféle hókusz-pókust csinálnak a jövevényvel, betakarják annak a férfinak a kabátjával, akit a gyermek apasága illet.

Tűzet raknak és a család állandóan éleszti a tüzet, hogy a tűz istenét, illetve szellemét kiengeszteljék, a jövevényt a tűz szellemének az ugynevezett „Puvus“-nak védelmébe ajánlják; tartsa, növelje nagyra, bátorra, ki

ne cserélje se ő, se a víz szelleme, a „Nivasi“; se tűz, se víz ne ártson az újszülöttnak.

Amint a tűz és víz szellemét kiengesztelték, a paszítát rögtön megülték, jön a gyermek jövőjének megállapítása.

A szülést követő másod- vagy harmadnapra eltávozik az egész társaság a beteg mellől, csak a javas asszony marad ott. Három szellemet várnak, a „jó“, a „rossz“ és a kettő között lévő „közömbös vagy hideg“ szellemet.

A jó szellem a gyermeknek az évszámát és azt, hogy milyen halállal hal meg, a hideg vagy közömbös szellem pedig azt adja a gyermek hozzátartozóinak tudtára, hogy gazdag vagy szegény lesz-e. A jó szellem a gyermek minden lépésére vigyáz, őt követi folyton; de ott megy vele folyton a rossz szellem is, ő a jó és hideg vagy közömbös szellem munkáját akarja sárba dobni; a gyermeket folyton a bünbe viszi. Ezt a három szellemet a beteg asszony jó falatra, sőt itatra várja.

Persze a jó falat és itóka is elfogy; elfogyasztja a jósnő, aki időközönként ima közben jókat falatozik és iszik. A beteg nő legtöbbször édes álomba merül; akkor lakmározik a jósnő. Mikor mindent elfogyaszt, nagy lére eresztvén mondókáját, előadja, mit jósoltak a szellemek.

Igy a gyermek jövőjét a cigány már születése után másod-, esetleg harmadnapra

hogy az adott esetben a bejelentett must cukrozása megfelelné-e a törvény világosan kifejezett célzatainak és hogy ezek szem előtt tartása mellett az illető mustnak mily mértékben van a a cukrozásra szüksége. Kétség esetében ki kell szállania a helyszínére az illető közegnek és ott alaposan meg kell győződnie a cukrozásra bejelentett must minőségéről és ennek alapján kell meghoznia határozatát. Szóval mindez a legszebb nyilvánosság mellett történik, ugyannyira, hogy az illetékes állami szakközeg, valamint a borellenőrző bizottság, illetőleg annak bármelyik tagja jogosítva van arra, hogy a cukrozás engedélyezése esetén, annak végrehajtásánál jelen lehessen, mi célból az erre kitűzött időt pontosan be kell tartani, különben az illető borhamisítást követ el. Természetesen minderről pontos lajtsrom lesz vezetve. A mustot csak erjedésének befejezése előtt szabad megcukrozni és minthogy nálunk az erjedés rövid ideig tart, ugyan ki volna képes a fönt leirt szabályok értelmében eljárni, hisz mustja már rég elforrt, mire az engedélyt megkapja, azután meg már ha az erjedés be van fejezve, nem cukrozhatja borát. No már most azt a mustot, melynek a cukortartalma a Babo féle klosterneuburgi mustmérő szerint a 15 fokot eléri, már cukrozni nem szabad, arra engedély nem adható. Hisz a mi vidékünkön olyan must nem is terem, mely 15 fokos nem lenne. Tehát itt nyugodt vagyok, hogy senki sem fogja a cukrozást kérni és ezzel a vidék hírnevét rontani, de különben is megakadályozná azt a vincellériskola lelkiismeretes és törvénytisztelő igazgatója, hogy valaki hamis ürügy alatt engedélyt kapjon. Mert nálunk ezt sem rendellenes eljárás, sem elemi csapások és betegségek indokoltá nem teszik.

Az ellen pedig élénken tiltakozunk már most, hogy a bárhonnan Tapolczára összehordott must itt legyen cukrozható. Mert ha ez megtörténne, akkor, ha még idáig egészen nem is, de ezentul egészen veszett hire lenne e városnak, mi ki hatna a vidék értékesítési viszonyaira is.

Összegezve az elmondottakat, ismétlem, hogy az idén örvendetes borárjavulásban lesz részünk, tekintve hogy az ország tulnyomó része rossz és kevés bort fog szüretelni. Kihatással lesz erre az iparszerű cukrozásnak a törvény által történt megszüntetése, valamint ennek megnehezített engedélyezése is. Vidékünk érdekében készen kell lenni minden gazdának és kereskedőnek, hogy a törvényvel visszaélők büntetésüket elvegyék, hogy így borvidékünk borainak kelendőségét minden időkre megalapozzuk.

Weiler Kálmán.

Tapolcza nagyközség 1910. évi költségterve.

Vettük Tapolcza nagyközségnek 1910. évre szóló költségtervét, amelynek részletes tárgyalása előtt is ki kell jelentenünk, hogy dacára azon nagyobb befektetéseknek, amelyek első pillanatra lényeges kiadási többletet tüntetnek fel, a pótdadó a megelőző évihez képest csak 1 1/2%-kal emelkedik.

A bevétel tételénél 2000 koronával emelkedik az erdő jövedelme. Bevételeként szerepel a park és az új vasuti vendéglő bére 2000 korona, természetes, hogy ez az összeg szerepel a kiadás tételénél is, mint a vendéglő építési költségének amortizációs évi törlesztése s így ez a község terhet nem ró, hanem idők múltán a községnek tekintélyes jövedelmet biztosít. Új bevételi tételek még az osztálymérnökségi épület bérlete, intődíjak és végrehajtási költségek.

Az osztálymérnökség épületének évi bérlete hasonlólag a vasuti vendéglő építkezési

költségeihez, fedezi az amortizációs évi részleteket.

Az intődíjak és végrehajtási költségek szintén mint bevétel szerepelnek, mert tudvalévő, hogy a község a végrehajtó fizetését évi egy összegben állapította meg, s így az eddig a fenti címen a végrehajtó fizetését képező díjak a község jövedelmét tüntetik fel. Természetes, hogy a végrehajtó évi fizetése kiadásként azt nemcsak fedezi, hanem a község így az eddigénél néhány száz korona tiszta jövedelemhez jut.

Kiadási többletet mutatnak a községbíró, községi pénztáros, az irnok, az adóügyi jegyző, a rendőrbiztos, husvizsgáló, körorvos és szülész nő részben fizetésemelése, részben új állás szervezésének (husvizsgáló, községi pénztáros) költségei, mint olyan tételek, amelyek egy haladó község helyes ügyvezetésében megkívánvák. Emelkedett az izr. elemi iskola segélye. Csökkent a róm. kath. tanítók korpótléka, amelyből két-két pótlékot államsegélyből nyernek a tanítók, amely együttesen 1000 korona kisebb kiadást von maga után. Emelkedést mutatnak az adók címlete. Kiadási tételt képez ugyan a vasuti vendéglő és az osztálymérnökség törlesztéses kölcsöne, ezt azonban fedezi az évi bérösszeg.

Tévesen van jelezve azonban a 71. tétel, amely az inség-kölcsön kamatát tünteti fel; nem kamat az, hanem az évi visszafizetés részlete 1000 korona.

Kiadási többletet képez 100 korona a 3 sertés tenyészkán eltartásánál, ami onnan ered, hogy eddig 2, most 3 tenyészállatot tart a község, a törvény által előirt rendelet értelmében. Új tételek a pócegődör tisztító gép, ami részben a használati bér utján szintén megtérül. Az írógép beszerzése, ami ily nagy község ügykezelésénél okvetlenül szükséges, tesz kiadási többletet. A község nyílt kölcsönének törlesztésére évi 6000 korona, ebben van az új épületek törlesztéses évi részletei.

A község összes bevétele 38460 K 34 f.
" " kiadása 75272 K —

Fedezetlen kiadás 36811 K 66 f.

Az 1909. évi adóalap volt 63317 K 18 f. Pótdadó 56%. Az 1910. évi adóalap 64031 K 72 f. Pótdadó 57 1/2%. Az emelkedés tehát, dacára mint említők a nagyobb tételű kiadásoknak és befektetéseknek, aránylag igen csekély, ami a község háztartása vezetőinek helyes és okos ügyvezetésében keresendő.

A községi képviselők nyomtatásban megkapták az egész költségtervezetet, s így alkalmuk van annak minden tételét részletesen áttanulmányozni és bizonyára hasonló véleményre jutnak, mint mi.

H I R E K.

Gazdaköri gyűlés. A Tapolczavidéki Gazdakör igazgatóválasztmánya augusztus hó 31-én tartott gyűlést. A gyűlés ügyeinek tárgyalása előtt Forster Elek elnök megemlékezik a gazdakör egyik lelkes tagjának, Csöndes Józsefnek elhunytáról, és indítványára a kör az elhunyt emléket jegyzőkönyvileg megörökíti és az özvegyéhez részvétlátiratot intéz. — A jegyzőkönyv felolvasása és a titkári jelentés tudomásul vétele után elhatározza az igazgató választmány, hogy f. hó 26-án délután 3 órakor Kőveskál községben szarvasmarha díjazást rendez, a pénzbeli díjak helyett, megfelelő értékű gazdasági gépeket tűz ki jutalomul a kisgazdák ré-

tudja és megrajzolja Persze taláomra csak, mi sem természetesebb, mint az, hogy a sok feltételes adott, illetve mondott dolgokból valami csak beteljesedik, épen úgy, mint a delphi-i jósdánál, épen oly vakon hiszi a cigány, amit jósnője mond, mint hitték a delphi-i jósdák mondásait a kérdezők.

A jósnők és cigány néphit beleviszik a vérbe azt a hiedelmet, hogy a született jövevény gyermek teste az elhalt szülők testrészecekeikből van alkotva. Ezt figyelembe véve, még jobban megrajzolják a gyermek jövőjét. Ugyanis veszik: a szülők, vagy a nagyapja erős testű volt, az ujszülött is az lesz; jól hallott, kitűnő látó volt, az ünnepelet is az lesz; „kitűnő cigány volt”, szóval legyen öröm devlának, a jövevény is az lesz.

A „kitűnő cigány volt” kifejezést úgy értjük: jól tudott lopni, csalni, rabolni, ölni, gyujtani, szóval tudott és tett is sokat a cigányság szent ügyéért.

Fontos a születésnél a gyermek jövőjéé az is, mely napon történt a világra jövé.

A hét minden napjára meg van a cigánynál a jövendölés. Épen úgy, mint más népeknél, a cigánynál is a péntek szerencsétlen napot jelent; a pénteken kívül még a keddi napot is a szerencsétlen napok közé számítja a cigány; ezen szerencsétlen napokkal szemben a szülésre a legszerencsésebb a csütörtök és vasarnap, különösen a napkelte előtti idő.

Közönbös a hétfő, szerda és a szombat. Az a gyermek, aki kedden vagy pénteken születik, beteges, vézna, béna és szegény lesz, börtönben hal meg; míg a csütörtök és vasarnap született purdé szerencsés lesz, hosszú élettel megáldva, gazdag lesz földi életében s boldogság vár reá a tulvilágon is.

Az egyéb napokon születettek a kettő között oszlanak meg: kin és baj örömmel vegyest, gazdagság és szegénység kísérik utain. (folyt. köv.)

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását

a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósértétrágyával

kitűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Bosányi, Schietrumpl és Társa cégtől Budapest, IX., Üllői-út 21. szám.

szére, a nagyobb gazdák pedig elismerő oklevelet nyerhetnek. Nagyon dicsérendő a gazdakör ez ujtása, amelylyel mégjobban buzditani fogja a kisgazdákat az okszerű állattenyésztésre. Elnök indítványára fölir a gazdakör Dr. Darányi Ignác m. kir. földművelésügyi miniszterhez, és üdvözlő őt a szerb vámszerződés ügyében kifejtett állásfoglalásáért. Átir a Magyar Gazdaszövetséghez, kiztosítván, hogy a gazdák érdekében indított mozgalomban támogatni fogja.

Harangozó Lajos Tapolcza nagyközség birájának lemondását Karácsony Kálmán járási főszolgabíró elfogadta, amiről ugy a lemondott községbirót, mint a községi előjáróságot értesítette. Így most ismét községbiró választás előtt állunk.

Községi gyűlés. Tapolcza nagyközség képviselőtestülete folyó hó 8-án szerdán d. e. 11 órakor gyűlést tart, melynek tárgyai lesznek: 1. Segélykérvények. 2. Hőriszt György kérvénye a háza melletti közért. 3. Községi potlék törlési javaslat. 4. Szegényház, csendőrlaktanya építésében határozat. 5. Harangozó Lajos községbiró lemondásának elfogadása. 6. Bejelentések. 7. Az 1910. ési költségterv megállapítása. A gyűlés tárgyai elég fontosak arra, hogy a városatyák teljes számban jelen legyenek.

Külföldi orvosok a Balaton mellett. A Budapesten tartott nemzetközi orvosi kongresszus tagjai ma és holnap kirándulást rendeznek a Balaton part szebb pontjaira és firdőhelyeire.

Beiratások az iparostanoncziskolába. A tapolczai iparostanoncziskolában az 1909-1910. iskolai évre leendő beirások f. évi szeptember hó 9. 10. és 11-én délután 5 órától 7 óráig eszközöltetnek. Folyó évi szeptember hó 13-án délután 5 órakor lesz a tanév megnyitása. A rendes tanítás folyó évi szeptember hó 15-én délután 5 órakor kezdődik. A beiratási időnél később jelentkező tanulók mint iskolamulasztók a tapolczai főszolgabírói hivatalhoz mint I. fokú iparhatóságokhoz lesznek bejelentve.

Adomány a tűzoltóegyesület javára. Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság a helybeli Önkéntes Tűzoltóegyesület javára zászlószeg megváltás címén 60 koronát adományozott. A mult számunkban hozott zászlószeg megváltási díjak tévesen voltak jelezve, ugyanis Glazer Sándor 25 koronát, Takács Jenő pedig 20 koronát adományoztak az egyesület javára.

A Gazdakör tagjai, akik műtrágyát rendeltek, a hét folyamán azt Popper Gyula kereskedőnél okvetlen átvegyék, hogy az érkező többi szállítmányok a raktárban elhelyezhetők legyenek.

Képkiallítás Tapolczán. Mult számunkban említettük, hogy Sass Ferencz nagykanizsai festőművész, a saját műveiből Tapolczán kiállítást rendez. Mint biztos forrásból értesülünk a kiállítás folyó hó 18. és 19-én lesz a kaszinó termében. Kialjítva lesz mintegy 60-70 drb. mű, amelyeket csekély díj mellett megtekinthetünk és alkalma lesz a műpártoló közönségnek a kiállított kepekből vásárolni is.

Szinészek Keszthelyen. Szalkay Lajos szintársulata Keszthelyen újra megkezdte előadásait. Az első előadásokat Blaha Lujza vendégzereplése töltötte ki. Szalkay társulata általában dicséretesen játszik. Talán jó volna, ha a jövő nyár folyamára Tapolcza is megnyerné Szalkay társulatát néhány előadásra.

Hajómenetrend a Balatonon. Folyó évi július hó 1-től további intézkedésig a Balatonon Balatonboglár—Révfülöp—Badacsony-Fonyód és vissza a következő hajómenetrend lesz. Balatonboglárról Révfülöpre indul naponkint reggel 7 ó. 30 pkor, délben 12 ó. 15 pkor, d. u. 6 ó. 20 pkor és este 7 óra

30 pkor. Révfülöpről Badacsonyba indul naponkint reggel 7 ó. 55 pkor, délután 1 órakor, d. u. 6 ó. 50 pkor és este 8 órakor. Badacsonyból Fonyódra indul naponkint d. e. 8 óra 55 pkor, délután 2 órakor és este 9 órakor. Fonyódról Badacsonyba indul délelőtt 9 óra 25 pkor, délután 4 óra 10 pcor és este 9 óra 40 pkor. Badacsonyból Révfülöpre indul reggel 5 ó. 15 pkor, délelőtt 9 óra 50 pcor, délután 4 óra 40 pkor és este 10 ó. 15 pkor. Révfülöpről Balatonboglárra indul reggel 6 óra 15 pcor, délelőtt 10 óra 50 pkor, délután 5 óra 45 pcor és este 6 ó. 55 pkor. E menetrend csatlakozik a Budapest és Nagykanizsa felé Bogláról induló vonatokhoz. A hosszú járatu és a Balaton többi kikötői között közlekedő hajók menetrendjét olvasóink lapunk kiadóhivatalában betekintheik.

A Kővágóörsi Önk. Tűzoltó egyesület f. évi augusztus hó 29-én tartotta 25 éves fennállásának emlékünnepeit. A jubileumi nap reggelén a tűzoltók gyakorlatot tartottak. Délelőtt fél 10 órakor a helybeli r. kath. templomban tartott ünnepi szentmise, fél 11 órakor pedig az evang. templomban volt ünnepi isteni tisztelet, mely alkalommal t. Kovács Elek ev. lelkesz gyönyörű beszédben emlékezett meg a tűzoltó-egyesület hivatásáról. Délután fél 3 órakor a községházán díszgyűlés volt, melyen Papp Lajos elnök ismertette szép szavakban az egyesület 25 éves multját. Este minden tekintetben sikerült táncmulatság következett.

Kérem a július havi betegsegélyző számláknak nálam mielőbbi kiegyenlítését.

Tapolcza, 1909. szept. 3.

Horváth Jenő
bizalmi férfiú.

Szilágyi és Diskant miskolczi gépgyáros cég kitünő könyökrendszerű és víznyomású borsajtóira, valamint legújabb „Villám” centrifugális fogyozó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített Kossuth, „Kincsem és Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy-kettős kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaiival. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet, ennél fogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri, a pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyváradi orsz. kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek szivesen megküldi.

A KÖZSÉGHÁZÁBÓL.

1. c. m. k. előjáróságától.

4317/909. szám.

Hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság közzé teszi, hogy Hirsch József tapolcai lakos a tapolcai 1615. sztjkvi 1248. hrsz. és a 349. sztjkvi 1249. 1251. 1253. hrsz. ingatlanokon (a vágóhidhoz közel) sertéshizlaldát szándékozik felállítani; a telepengedélyezési eljárást a járási főszolgabíró ur f. évi szeptember 16-án d. e. 9 órakor fogja megtartani.

4291/909.

Ahol hesseni légy jelentkezik, ott csalogató vetések alkalmazandók, mi abban áll, hogy néhány barázda vetendő szeptember elején silány vetőmaggal, ebbe rakja a légy a petéit, aztán a barázda a tél beállta előtt jól alászántandó.

Tapolcza, 1909 szept. 1.

Horváth Jenő, főjegyző.
Marton Gyula, h. bíró.

Templomi ülések bérbeadása.

A helybeli izr. templomban a templomi ülések szept. hó 5-én, 8-án és 12-én mindenkor délelőtt 10-12 ig bérbe adatnak.

Fölhivatnak bérlők, hogy a jelzett időben jelentkezzenek a hitközség irodájában, annál inkább, mert ez időn túl a fönmaradt ülések bármely jelentkezőnek bérbe adatnak.

Tapolcza, 1909. szept. 4.

A templomi gondnokság.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy egy

NAGYVENDÉGLŐ

mely közvetlen a Balaton mellett van, vasut-, hajó-, posta- és távirda-álmással, **örökáron**, esetleg **haszonbérbe** adatik. A vendéglő áll: étterem, korcsma, mészárszék, külön üzlethelyiség és több vendégszobából, továbbá hozzátartozik nagy veranda, előkert, házikert, istálló, kocsiszín, jégverem és a vendéglő udvarán jó kut. Az érdeklődőknek felvilágosítást nyújt **Greiner Dávid Révfülöp és Berger** vendéglős Balatonboglár. 1-3

HIRDETÉSEK.

Kiadó

2 butorozott szoba

özv. Csendes Józsefnénál.

Kitünő minőségű

boros hordók

nagy választékban 300-6000 literig terjedő nagyságban, 10 darab borsajtó (Meyfarth gyártmány) borszivattyuk jutányos áron eladók.

Latzer és Comp.

borkereskedők,

Graz

Bahnhof gürtel 81.

1-4

Szölőcsomagoló papirok

legfinomabb minőségben, jutányos áron kaphatók:

L Ö W Y B. könyv- és papirkereskedésében Tapolczán.

453. szám 1909.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-
hírré teszi, hogy a szombathelyi kir. járás-
bíróság 1909. Sp. III. 241/3. számú végzése
által **Deutsch József és Társa** végrehajtó
javára **a templom átellenében levő házban**
59 korona 20 fillér tőke és járulékai erejéig
elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával
bíróilag felül és lefoglalt és 1329 koronára
becsült borok, üres hordók, kocsik, tehén és
egy borjuból álló ingóságoknak nyilvános
árverés útján eladásra elrendeltetvén, en-
nek a helyszínén, vagyis Gyulakesziben
leendő eszközzésére

1909. év szeptember hó 10-ik napjának
délután 3 órája

határidőül kituzetik s ehhez a venni szán-
dekozóknak oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok ezen árverésen
az 1881 LX. t.-c. 107. és 108. §-a értel-
mében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul
is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára illetve
az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállá-
pított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Tapolcza, 1909. évi augusztus hó 25.

Kerkápoly, végrehajtó.

3951/1909. tkv. szám.

Árverési hirdetés kiegészítése.

A tapolczai királyi járásbíróság, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, miszerint
a kir. kincstár végrehajtónak, **Ugi Istvan**
Rendesi lakos végrehajtást szenvedő ellen
578 korona 20 fillér és jár. iranti végrehaj-
tási ügyében az árverés a tapolczai kir. járás-
bíróság mint tkvi hatóság területén levő, a
rendesi 248. sz. tkv-ben 395. hrsz. alatt vég-
rehajtást szenvedő nevén álló és 2150 koro-
na agrár kölcsönrel terhelt rendesi-hegyi
szőlőre 828 korona az arra C. 4011/900
tk. sz. alatt Kajtár Rozália rendesi lakos ja-
vára bekebelezett hasznélvezeti jog feltételes
fenntartásával ezennel megállapított kikiál-
tási árban elrendeltetik és erre határidőül

1909. évi szeptember hó 21. napjának
dél előtt 10 órája

Rendes községhezához kituzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási árnak két har-
madánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

Az árverezni szándékozóknak tartoznak a
kikiáltási árnak 20%-át készpénzben, vagy
óvadékképes értékpapirban a kiküldött ke-
zéhez letenni, esetleg a bíróságnál való elő-
leges letételt hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi
hatóságnál és Rendesi községhezánál bete-
kinthetők.

A királyi járásbíróság mint telekkönyvi
hatóság.

Tapolczán, 1909. augusztus hó 5. napján.

Papp, királyi járásbíró.

Révfülöpön a Balaton part-
ján Herczegh Mihály szőlőbirtokából
tiz hold javatermő

szőlő pinceépületekkel

együtt jutános áron eladó, terméssel
vagy termés nélkül.

KIADÓ, Arany János-utca 20. szám
alatt egy három szobából, elő-
szobából és a hozzátartozó mellékhe-
lyiségekből álló lakás.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Bogdán Lajos.

1-3

Probára ingyen!

KELTETŐ GÉPEK

== kísérletre adatnak, ==

Keltető gépek a legjobbak és
legolcsóbbak.

Keltető gépek, melyekből egész ma-
gyarhonból száznál
több legfényesebb bizonylat és értesítés
rendelkezésre áll

Keltető gépek tyúk, kacsa, fogoly,
fácán és ludtojásokra.

Keltető gépek havi részletfizetésre.

Ezen keltető gépeket

„Ausztria-Hungri“ névvel egyedül
gyárt:

MÜCKE G.

Reisenberg 14., bei Wien.

Egy jókarban levő

zongora

200 koronáért eladó

Virus Vinczénél

Balatonszepezd.

Hirdetések

felvételnek

a kiadóhivatalunkban.

Kapható: **Löwy B.**

könyv- és papirkereskedésében.

SCHULHOF ADOLF nagykanizsai borkereskedő

elhalálózása folytán körülbelül 2000 hektóliter különböző nagyságu

== **ászk- és stransporthordó** ==

teljesen kifogástalan jó állapotban minőség szerint **hektolite-
renként 6 koronától felfelő** eladásra kerül.

Érdeklődők a hordókat Schulhof cég üzlettelepén Nagykani-
szán megtekinthetik.

1-7

Eladó boros hordók!

Eladunk kitünő minőségű, rövid idő óta használatban levő
boros hordókat **nagy mennyiségben.** — 500—800 liter nagy-
ságu gesztenye és tölgyfa hordók. 1000—2000 liter nagyságu
ászk-hordók tölgyfából.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Klein Iván vagy Farkas Péter

Tapolcza, (Balatonvidék.)

EGY OKLEVELES TANITÓNŐ magán- és zongoraórákat

ad, elemi és polg. iskolai
tanulóknak.

Czim a kiadóhivatalunkba.

Hordó eladás.

Uj és használt ajtós és ajtónél-
küli boros, szeszes, káposztás és
gazdasági célokra szolgáló hordókat
mindenféle nagyságban, előnyös
fizetési feltételekkel legolcsóbban
szállít esetleg bizományba ad

Bor- és Hordó-Forgalmi Vállalat

Schwarz és Fábán

Budapest, VII., Erzsébet-körut 35. sz.
Telefon 116-27.

Legolcsóbb beszerzési forrás termelők
2-6 és viszontelárusítók részére.

Egy utczi szoba

(két ablakkal, különbejárattal, butoroz-
va vagy anélkül is szeptember 15 ére
kiadó; a polgári iskolával szemben
épült uj házban.

Czim a kiadóhivatalban.

PREISZ MANÓ

cím-, szobafestő és mázó,
Tapolcza, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó
munkát u. m.: üveg-, cím-, templom,
szoba- és diszfestést a legmodernebb
kiviteiben és lehető legjutányosabb arak
mellett.

Csobáncz-hegy déli oldalán 3 hol-
das igen jó karban lévő

szőlő,

mely két év előtt teljesen át lett trá-
gyázva 10,000 koronáért terméssel
együtt esetleg 2 darabban is eladó.

Bővebb felvilágosítással a kiadóhi-
vatal és a gazdakör titkára.

Egy uri családnál több egyén
ÉLELMEZÉST
nyerhet.

Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Kapható két anyagaszfalt
lemez, kátrány,
karbolium, grossol, stukatur-
nádfonat és égetett mész a
legolcsóbb áron.

Keszler Aladárnál,
Tapolczán.

6-52

Egy használt

salon garnitura

eladó.

Hol? — Megmondja a kiadóhivatal.

Uj boroshordókat

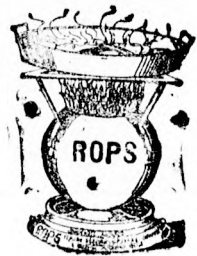
ajánlok első rendű tölgyfából erősen
készítve 200 litertől 750 literig hektó-
literje K. 9-30; minden vasuti állo-
másra bérmentve szállítom utánvé-
tellel.

Várady József

Pécs.

1-2

ROPS

biztonsági
gyorsfűző
Tűzveszély
kizárva.

Ha felborul, elalszik.

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasaru és háztartási cikket
árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk for-
dulni.

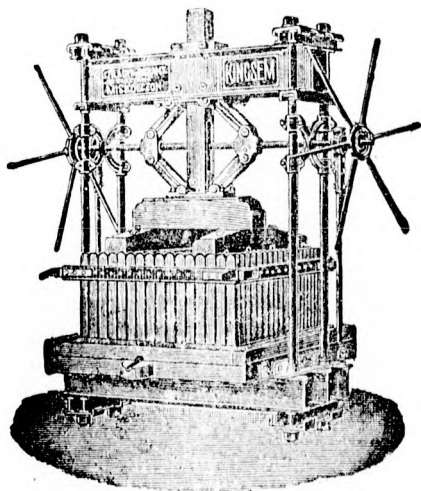
Képes prospectus ingyen és bérmentve.

R O P S Fémáru Részvény-Társaság
BUDAPEST, V., Külső-Váczi ut 74/75.

Helybeli elárusítók:

Erdélyi Pál, Pauk Vilmos, Steiner Zsig-
mond.

4-50

1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és díszoklevél.

1902. országos gazdasági kiállítás Pozsony, I. díj, aranyérem. — 1901. temesvári kiállítás, I. díj díszoklevél.

BORSAJTÓK,

Legujabb rendszerű könyökszerkezetű „Kossuth“, „Kinesem“, „Hegyalja“,
és „Aczelorsós“ a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói

Legujabb rendszerű viznyomású (hidraulikus) kettős kosaru sajtók, nagyüzemi
preléshez.

Főelőnye: A must seholsen érkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifej-
tés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzók és bogyzók! „Villám“ legujabb centrifugális bogyzó és zuzógépek.

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolczon.

1902. borászati kiállítás Eger, I. díj díszoklevél és aranyérem.

8-12

Árjegyzék ingyen.

1906. Nagyváradi: I. díj, díszoklevél.

Czementhordókat, kádakat üveggel kirakva
készítenek:

Pollák Testvérek cementárugár, Tapolczán.

HIRSCH JÓZSEF
HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolca (Főtér.)

Allandó nagy raktár:
Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna
és szalámból.

Friss sertéshus. I. rendű sertés zsir,
háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS
VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALÁDE

Legolcsóbb napi árak.

PAUK VILMOS
vaskereskedése

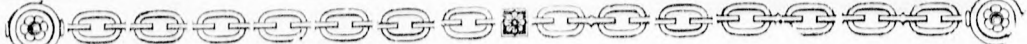
==== TAPOLCZA. ====

Ajánlja allandóan nagy választék raktárát, **Nechwile Fenecz** szabadalmazott „AUSZTRIA” permeterző egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önműködő Rákoczy, légnymásu, Mayfarth és Ecler vermores permeterzők, melyeket gyári áron becsatol rendelkezésre.

Szénkénegezők (Egyszerűség). Borszivattyúk és tömlők (Heinrich rendszer). Ekák, Kayser varrógépek golyos csapágyal.

továbbá a legnagyobb választék **szőlőprések**ből, Lütichi és Pieper vadászfegyverekből, mindennemű **gazdasági és szőlészeti gépekből.**

Nehéz első rendű AUSZTRIA permeterzőkhöz mindennemű alkatrészek kaphatók.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolcza, Arany János-utca, a zárda-kert átellenében.

Készít minden e téren előforduló **épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépcső-, sir-, erkélyrácsokat** és vaskapukat.

Elfogad **szivattyus kutak felállítását és javítását, borfejtő, szénkénegező és permeterző gépek javítását** a lehető legjutányosabb árak mellett.

Allandóan nagy raktáron tartok **takaréktűzhelyeket és permeterző géprészeket.**

11-52

Kovald Péter és fia

cs. és kir. szab. kelme- szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy ezéget — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse.

Hajós Jenő Tapolczán

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárúk, szőrmék stb-iek vegytisztítását és festését. Ugyanígy ágytollak tisztítását és fehérneműk mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

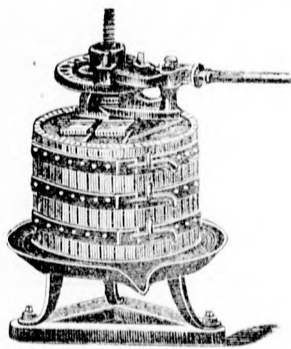
21-25

Kovald Péter és Fia cég.

Hocz Gergely

≡ gépjavitó műhelye, gazdasági és szőlészeti gépraktára ≡
Tapolczán.

Ajánlja az összes **gazdasági és szőlészeti gépek** alapos javítására berendezett gépjavitó műhelyét, melyben az összes használatban levő szőlőprések és zuzók alkatrészei a legszolidabb áron beszerezhetők.

Figyelemre méltatja **gépraktárát**, melyben a legjobb gyártmányu különösen **szőlészethez szükséges összes gépek** beszerezhetők. Ugyanott is raktáron vannak és minden gépek **gyári áron** szerezhetők be.

Rök-féle különbözőek emeltyűs sajtók

Szüreti szezon közeledtével bátor vagyok **borszivattyus gépjeimre** is felhívni b. figyelmüket, ezen gépnek a homokos must sem árt, minden eddig forgalomban levőket felül-mul egyszerű kezelésénél fogva is, a régi gépek **átalakíthatók nálam és becserélhetők.**

Bortömlők legfinomabb paraminőségű raktáron vannak és összes felszerelési darabok, ugyanzintén para **szelep labdák** jóállás mellett.

Allandóan raktáron **vasek és szab. Zala Drill tolós rendszerű sorbavető gépek.**

Ujdonság! SZŐLÓGARAT-FELSZERELÉSI CIKK. Ujdonság!

Ezen készülékkel a törköly egy préseléssel teljes szárazra szárítható ki és a törköly két, három, esetleg négy darabban szedhető ki a garatból. Törkölyvágás szükségtelen, minden présgarathoz alkalmazható. Csak garatméret szükséges. Ezen készülék csak nálam szerezhető be és készítettik.

20-52

